

У Бѣоградѣ 17. Н о в е м б р а 1856.

ШУМАДИНКА,

ЛИСТЪ ЗА

КНИЖЕВНОСТЬ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ И. Ненадовићъ.

ТЕЧ. V. Овај листъ излази у Вторникъ и Четвртакъ на по табака, а у Суботу на табаку. Цѣна му е за три мѣс. 5, а за пола године 10. цванц. За огласе плаћа се одъ врсте 5 крајц. за трипутъ. № 118.

Ч О В Е К У.

Куда се стремишь светле домашити, човече, звезде,
Куда ти блуди духъ, куд' ли те одводи тай?
Пучина ова е шупля, а плаво небо високо,
Грднога простора тогъ никадъ ненађе ты край!

Залудъ узлећешъ на небо и пута тражишь у
звезде,

Испытат' неможешъ ты, како ће с' доћи до нѣи;
Тайне су то за тебе и нико њ дознат' не може,
Узкостъ границе твогъ разума мала ѡ за то.

Пытат' топлота сунцу и светлостъ одбуда ярка,
Много ѡ за човека то, слаба е ѡгова моћъ.
Нашто пытати землю и воздухъ, небо и Бога,
Месеца, звезда одкуд' тамна ли нашто намъ
ноћъ?

Мани се светлы звезда, нек' ясно трепте на небу,
Правацъ ѡиовъ и путь, самъ е назначіо Богъ.
Мани се свега тога и пусти чуда нек' живе,
Све е далеко то слабогъ одъ разума твогъ.

Пытай себе, слабый ты, зашто живишь на земљи,
Пытай могуће ел' узній прескочити гробъ? —
Све што очима видишь: и землю и море и небо,
Све ће ти казати то, туге и смрти да с
робъ.

Ние ли дакле залудъ у светлостъ облачити сенке,
Мрачну и тамну ноћъ сѣйный претварат' у данъ,
Ние ли суетно, кадъ намъ никако ние могуће,
Толковат' краткій тай живота нашега санъ?

И рад' чега се человекъ у муци толико пати,
Често и животъ слабъ, жертвуе сустанъ свой,
Може ли стећи срећу ил' набавит' людма спокойство,
Ѣговогъ труда тай многій и кривавый зной? —

Ахъ! нашъ животъ е кратакъ, еръ чимъ напредоват'
пође,

Тугомъ и бедомъ већъ почне му венути цветъ;

Мртвачкій сандукъ есте са дѣтињомъ сроданъ ко-
левкомъ,

Човекъ се рађа да мре, не да га овечи светъ. —

Многій се человекъ пашти, да тайне выпрене сазна
Пенъ се на облачный сводъ, блене у сунчанный
зракъ,

Многій се гнюра по мору и дубоко рие у землю,
Али му залудъ све, густый еръ скрива га мракъ.

Другій се опетъ жури, да силно богатство стече,
Великій трпи стра, подноси кишу и снегъ;

Ал' му залуду сва та ѡгова трудба и мука,
Немож' спокойства дат' златный нит' сребр-
ный брегъ.

Шта намъ е животъ бедный, кадъ бриге мукле га
гризу?

Ништа, већъ робство и ядъ, коєга человекъ е
робъ,

И текъ се онда человекъ избави робства одъ тога,
Беда одъ светски кадъ ладный га прикрие
гробъ! —

Човече, чедо беде, окан' се блудит' по мраку,
Па собствѣну ты твою завири у грудь,
Ту ћешъ текъ моћи наћи за чѣме срдце ти жуди,
Тражити изванъ себ' залуданъ быт' ће ти трудъ,

Не големо благо, нит' знанъ не домашны стварій,
Благогороданъ већъ духъ, чиста и спокойна
свѣсть,

Бсу текъ символи нашегъ блаженства овде на зе-
мљи,

Среће нема без' тог', быо ты Солонъ ил' Крезъ.

I. Драгашевићъ.

В р а ч а р а.

I.

Ко е икада за свогъ живота у Саяли-у (у Фран-
цуской) быо, тай е туварошъ звао неприятнымъ местомъ.

Она лежи на едномъ брду, и у ню се доспева само еднимъ рѣво просеченимъ путемъ.

Нѣни жители савршено су достойни свое вароши. Као люди у внутрености, любопытливи су, брбляви, себични и шта ти я знамъ.

Већъ по томе, што е Санли провинціална варошица, а сувише што е и само местоположенѣ непријатно, редакъ е онај, кои бы то место за свое спокойно станиште изабрао, осимъ ако га околности на то натераю. Брѣ дужность, заниманѣ и сродство недаду башѣ бирати, што бы човекъ хтео.

Па при свемъ томъ, догађай, кои смо у намери читателѣма представити, ипакъ се у овомъ непријатномъ месту и то зацело догодіо.

Но пре свега валя намъ знати, да и у томъ непријатномъ, као што е речено, месту, има и честиты людій, и дражестны лепотица, кое су вичне савршено паризкій животъ проводити.

Утркивания шантільска, два сата одъ Санли-а, у пролеће и у есень, заиста служе за наймилию забаву ове варошице, као и целе околине.

У та два напоменута времена могу се на друму видити свакояки подвози, сіасетъ пешачеѣи нѣи и яшеѣи. Што се подвоза тиче, они су за око каквогъ паризкіе нешто древни, ерѣ имена кола показую, да су пре десетъ година у моди были.

Овде овде може се ипакъ видити сяянѣ подвозъ са богатомъ запрегомъ, кое брзый трѣкъ прате завидливи погледи.

Ако бы изъ Санли-а крозъ капию Соасонску изишли, онда бы наишли лево на еданъ малый путь за саѣненѣ са два реда дрва. Еданъ потокъ, или болѣ поточиѣ шушти онуда, довольно дубокъ, да бы се псето у нѣму разладити могло.

Ако бы пошли узъ овај потокъ, кои се Нонета зове, приспели бы у еданъ земный рай, сирѣчь у замакъ Валжансезъ.

Валжансезъ има свое редове стубова, свое шуме, свое палате, свой рибнякъ, свой зверињакъ, свое лабудове, и сказальку ветрова, као какавъ краљвскій замакъ. Валжансезъ има у Септембру сіасетъ яребица и препелица, и зечева свагда у изобилію. Валжансезъ има да покаже и свой старый замакъ, сердарскій градиѣ изъ среднѣгъ века у развалинама.

При свемъ томъ Валжансезъ нема ни педесетъ година, и едва има у обиму свои добара двадесетъ ютара землѣ.

Кои ли е пустиньикъ, вештакъ или залюблѣникъ овај замакъ подигао?

Я незнамъ!

Но уместо тога я знамъ, да е тай замакъ маркизе одъ Г . . . , поредъ чіе любави вредне услужности свакий гость заборава осимъ осталогъ и то запытати, кои су нѣни предшественици были?

Нико ништа незна о реченимъ предшественицима иди можда мало ій има, кои што о нѣима знаду.

Случайно и я самъ одъ тогъ малогъ броя, и томъ обстоятельству имаю читателѣи благодарити, што ћу имъ едну повѣсть приповедити, коя насъ повраћа чакъ у Май 1838. године. Дакле е то прилично давно было.

Было е вече око осамъ сатій.

У великой трапезаріи спремали су служители у парадномъ оделу трапезу, коя е богато снабдѣвена была са скупоценимъ посућемъ и опоравляюћимъ закусама.

Гости су се у башту спустили, да се ушлаваю последнѣимъ зрацима залазећегъ сунца. Они иѣау по некомъ широкомъ путу, кои е къ каменнимъ басамацима водіо, што су рибнику за обалу служили.

Гости быау: младый баронъ одъ П . . . и нѣгова супруга, една одъ найдражестнии прекоморски лепотица, коя е икадъ одъ западне индіе у ладніе поднебіе дошла. Затимъ стара графица одъ К . . . са своимъ мужемъ, некимъ старимъ господиномъ іоштъ изъ времена, кадъ су курюци у моди были. Онѣ быаше человекъ застарелы обычая и учтивогъ обхоћена. Онѣ е ширкао бурмутъ, чіо црну прашняву залишность носъ е великодушно са белимъ прслукомъ деліо.

Графъ е быо тако скрозъ створенѣ изъ прошлогъ века да бы варливо око и у нѣговомъ црномъ фраку везену дворску алыну видало, нѣгове панталоне држало за доколенице изнадъ свилены чараца и сребрны колчій, а на бедрима бы нѣговимъ трооштричный маць уображавало.

Достойни супружници имаѣау едну кћерь, коя е у оно време, о комъ говоримо, у цвету година, у своіой осамнайстой години была. Доцніе ћемо се съ нѣомъ болѣ познати.

Съ гореименована четири лица обхоћаше се еданъ финый господичиѣ.

Онѣ е имао око двадесетъ и петъ година, имао е црне очи, црну косу а беле зубе. Изгледао е бледъ, говоріо е течно и любко, умео е изредно на кошо яшити, и іоштъ пре десетъ година остао е безъ родителя.

Мало после ћемо дознати и за друге нѣгове околности.

Последнѣ лице садъ описаногъ дружба быаше домаћица.

Госпоя одъ Бозе стигла е четрдесету годину, и мала е годишнѣи приходъ одъ тридесетъ илада франака; она быаше удовица, и имаѣаше едну седамнайсто-годишню кћерь, коя е башѣ садъ на другомъ месту у башти са младомъ грофицомъ К . . . ћеретала.

Айде да повтамо за девојкама.

Мы ћемо ій наћи съ оне стране рибняка, гди поредъ обале Нонете шарено цвеће беру.

Неће быти штета ако старіе дружба оставимо. Оно се разговара о бедной политики, а ништа ніе несноснѣ одъ политике 1838. године. То е и лице младогъ господина посведочавало. Онѣ башѣ ни речице ніе ни очемъ говоріо, што е ту у своіой расеяности слушао, већъ често су му се очи тамо омицале, гди су оне две девојке были.

Већа се звала Цецилија. Она је била кћи грофице К...

Друга се звала Жилџта. Госпоја одъ Бозе била је њџна мати.

Прва билаше црноманџта и умиљата; она билаше безбрижно, весело расположена.

Друга, која је своју плаву косу по енглезки наместила, што је њџномъ њџжномъ лицу врло лепо доликовало, чинила се склонитија за саварије него њџна пријатељица.

Њџне очи бџају плаве и велике са својственимъ погледомъ дивногъ израза, који је великимъ очима обично својственъ; кожа ружичне провидности, стасъ пунъ милине, који је највеличественија развитакъ обећавао.

Какавъ величественъ и срце плџњавајући изгледъ има едина млада девојчица, еданъ честитый цвџтакъ, кога јошџте нџе ни ошџтрый ветаръ задануо, ни врели сунчани зраци опалили, ни какавъ лепџтиръ насисао!

Да ли сте се кадгодъ тиме забављали, да такавъ цвџте по читавъ сатъ као какавъ лепъ ликъ сматрате? Наравно да мртвий ликъ нџе у станю, па ма бџю и пунъ израза, чувство у души тако пробудити, као што ће насъ дражџесть каквогъ детџта одъ шеснаџстъ година у одушевленъ поставити.

У миљимъ черџтама огледа се већъ почињућа слугня, да се овде иначе јошџте нешто любити може, осимъ отџа, матере брата и сестре. Ватра, која жеже па ипакъ пријатно згрева, која болъ причинџва, а опџте је се тешко мишавамо, разлива се крозъ жиле, а јошџ се њџне изворъ јасно непознае.

Али любопытство већъ је преобладало у пробуђењомъ срцу. Сила уображавања изпытуе и изџражуе у највећој тишини. Чезња која је горе полетела, чини се, да се окреће къ небу. Душа веруе, да ће у џубави къ Богу наћи задовољство, кое она тражи, а цџљ мунепознае.

Па то је и узрокъ, што млади девојчице одъ четрнаџстъ до седамнаџстъ година тако често жеља напада, да у манастирџ иду.

Кадъ вы еданъ такавъ цвџтакъ посматрате, заџста у себи говорите:

Блаженъ је смртный, за кога се ово срце у савршенномъ блеску џубави развџа. Па ако му што животъ и загорча, то га ипакъ свџесть успокоџва, да је баръ еданпутъ савршено срећанъ бџю. Па никаква жалостъ нџе у станю, да му споменъ ове драгоцџности потре.

После две или три године погледајте опџте на дражџестный пролетный цвџте.

Она је удомљџна. Она је мати. Блеска је нестало. Она може више или мањъ лепа жена бити, али одъ оне надземне милине пуногъ чара ни трага више нема.

Лепо обмане засвагда су изчезле. Евина кћи подлежи клетви праотеческогъ грџха, која јој је вечно пролеће одузела.

Снивајте, мила децо, снивајте! Ма како да вамъ се задовољавајући ваша будућност покаже опџте

ће те вы, кадъ се пробудите наћи, да сте најболу частъ вашџга бџћа уживали.

Али да се вратимо къ Цецилији и Жилџти на обалу потока.

Ты знашџ добро како самъ ја суевџрна, рекне Жилџта, ја самъ га у петакъ првий путъ видила, па се јако боимъ, да ће ми та околностъ несрећу донети.

Ты заџста ниси при себи. Шта ти је данасъ рекао?

Ништа. Онъ се тимъ задовољџо, што ме је почешџће погледао. То је све.

Жилџта обазре се на све стране, као да се плашила каквогъ прислушџивања.

Дакле башџ ни речи нџе проговорџо?

Та есте говорџо, али шта? о најравнодушнимъ предметима.

Сирото момче!

Заръ га сажалџвашџ?

Зацело. Каква је то будалашџтина сџ нашимъ животомъ. Ты њџга волџеш, онъ тебе воле, па ћџеш можда ты опџте за другогъ поћи, а онъ другу узети.

Одкудъ ты то знашџ?

Вы се узаймно волџете, а едино другомъ неказуџте.

О мени се зацело незна, да ли га волемъ. Често по читавъ данъ и непомислимъ на њџга.

По читавъ данъ? Де, де; а као кои је то такавъ данъ?

Кадъ је онъ овде. Но ако се онъ удалџи, наравно да онда моџ мысли за њџимъ устопце иду. Ја разбирамъ шта ли онъ ради. Ја самъ саревњџва.

Ето видишџ да га волџеш. А онџ?

Онъ често куња подъ моимъ прозорџма до два сатта после поноћи.

А ты?

Ја вџрадомъ погледамъ крозъ капке шта онъ чини.

По свој приџци онъ нџе никадъ приметџо, да га ты сматрашџ, је ли истина?

А како бы и могао приметити ме?

Онда айде де. А твоя мати?

Чини ми се, да је моя мати нешто опазила. Она ме чува, па и ако ми ништа неговори, опџте ме зато њџне погледъ узима ошџтро на испџтџ.

А кадъ бы она едномъ одговоръ одъ тебе поџскала, како бы јој одговорила?

То јошџте незнамъ. Ерџ најпре морамъ сама са собомъ начисто бити.

Слушай, шанџе Цецилија сасвимъ тио, ја бы те у томъ случаю савџтовати могла.

Е па саветуј ме.

Ты знашџ, да у Санџли-у већъ одъ два дана весџљ влада.

Наравно, шанџильска уџрџивања доносе намъ веселе светковине.

Тамо се нека жена налази, која будућностъ познае и предсказуе.

Жилџта ошџтро погледџ своју пријатељицу, па се тада јасно смеџти почне.

А зарь ты заиста веруешь у врачбине? церећи се рекне она.

Дакако да веруемъ.

Па ми наговешћуешь, да ту мудру жену за саветъ запыташь; ели истина?

Есть.

Мало пре си мене лудомъ назвала, а садъ се ты таква показуешь.

О, не.

Ниси ли зарь твою пророчицу и сама већ за свою будућность пытала?

Я самъ то чинила.

Па ели ти истину казала?

Юшть више него то, она ми е дала да очима видимъ, шта ће ми се догодити.

Ніе могуће.

А што да е немогуће? Како можешъ ты о ономъ судити, што сама ниси испытала.

Ако я покушамъ, да ли ће ми моћи казати ко самъ я.

Одма.

Па и шта ми чинити валя?

Да.

Изъ картій.

Не.

А да съ чимъ?

То морашъ сама видити.

Па шта да радимъ; те да се собственимъ очима уверимъ?

То е сасвимъ лако. Отићићешъ са мною и моюмъ воспитателькомъ тамо.

Зарь у по дана крозь толику светковну буку светине?

Мы можемо ићи врло рано изютра, кадъ никогъ на путу нема.

Оће ли ми пророчица одговорати што годъ е узыпытамъ?

Оће, оће, — и трипутъ велимъ, оће!

Дакле она е вештица?

По свой прилици.

Стара?

Ніе. Млада е.

Гадна.

Ніе, по лепа е.

А чимъ се иначе занима.

Она припитомлява дивлю звериню.

Праве дивль зверове?

Тигре и пантере.

Дакле она е на панађуру?

У одной дашчари са еднимъ великимъ изображеніемъ, съ музыкантима и са еднимъ паяцомъ.

И ты си была у дашчари?

Есамъ.

Добро, па и я ћу да одемъ, ако ми мати допусти.

Лепа деца потраже одма опетъ остало дружтво.

Жилъ та обрати се матери.
Ты ћешъ, мати, тежко погодити, зашто ћу да те молимъ?

Па зарь ми ты нећешъ казати?

Башъ ми садъ Цецилія приповеди, да на панађуру у Сяли-у нека права вештица у одной дашчари обитава. Я бы е за будућность пытала.

Детина память!

Оћешъ ли ми дозволити, мати?

Съ кимъ ћешъ да идешъ?

Са Цециліомъ и нѣномъ воспитателькомъ.

Шта вы о томе мыслите? запыта госпоя одъ Бозе матеръ Цециліину.

А што їмъ небы допустила? одговори Графица. Но ипакъ треба знати у кое доба дана.

Сутра рано кадъ никогъ нема на сокаку.

Добро, рекне Графица, сутра око осамъ сатїй може Іованка и моя кћи госпођицу повести.

Госпођице, обрати се младый господинъ на Цецилію, да ли васъ смемъ за име ваше пророчице запытати? И я бы желю, да мени штогодъ предскаже.

Онъ погледа са стране госпођицу одъ Бозе са значена пунымъ погледомъ.

Жилъ та као муња брзо се сагне за своіомъ ручномъ марамомъ, кою е у тай ма упустила.

Заиста я іой незнамъ имена, насмени се Цецилія, а и вама ніе оно потребно. Вы ћете безъ муке наћи дашчару предъ коіомъ виси изображеніе, како една женска ногомъ стае за вратъ пантеру.

После по сата отиде младый господинъ готово крадомъ изъ Валжансега.

Гди е господинъ одъ Ерменонъ? запыта домађицу Башъ га садъ угледа, гди оде, одговори графъ.

Онъ ће се безъ сумнї вратити, примѣти мати Жилътина, онъ се обећао, да ће вече съ нама провести, а іоште нема ни деветъ сатїй.

(проужиће се)

ЗАЧИННИ.

(Руске пословице.)

Више има пугана преко потока неголи мостова преко река.

Гладъ научи и ромога скакати.

Наша уста неболу, кадъ се тућъ зубъ извади.

Киша, коя брда едва покваси, долине неплави.

Ко се начини цетомъ, лано може доћи на ланаць.

Новаць позаймное крила, коя свуда носе, само не у рай.

И маторъ конь рѣже, кадъ младу зобъ види.

Двоице се манѣ бояти него едногъ.

Жене ћешъ наћи да ћуте, кадъ їй наћешъ безъ езика.

Изъ вѣта сажаленя често се излеже пиле любви.

Око велики дрва много звезде мали ветрови.

Са стрпљивѣмъ може се до неба доћи.

На ражанѣ искушенія натиче ђаво највише печеня.

Са златнимъ вилама може се цео пластвъ подаћи.

И за малый криветъ треба много пера.

Ласканѣмъ може се и ђаво придобити.

Лебъ ести ние никаква майсторія, лебъ нећи мала
е майсторія, лебъ заслужити велика е майсторія.

Театоръ у пеани.

К м е т њ. Ђли меанѣя, ты велишь, да е Јованъ

прекључе био мртавѣ пѣанъ, кадѣ е заметнуо кавгу; можешъ ли ты то доволно доказати.

М е а н ц и я. Могу, онъ е попио 2 и по оке ракиѣ.

К м е т њ. Добро, но можешъ ли ты доказати, да онъ у онай царъ нѣ знао, шта е радіо.

М е а н ц и я. Могу, ерѣ кадѣ е већѣ платіо, онъ е после тога хтео јошѣ двапутѣ да плати; а иначе онъ по читавѣ месецѣ ништа неплаћа.

ДОМАЊЕ И СТРАНЕ НОВОСТИ.

С Р Б И Я.

По гласу „Званичны, Новина“ постављенъ е дояк. рачуноиспытатель фонда удович. Матея Николићъ за казначея Начал. Окр. Цриорѣчк.; а на нѣг место досад. броячъ Попечительства Финансіе, Алекса Ђурићъ; на овога место досад. Експедиторъ истога Попечительства, Јованъ Игњатовићъ; а на нѣгово место досад. Писаръ Среза Цриорѣчкогъ Окр. Ужичкогъ, Милошъ Трифуновићъ.

По „Званичнымъ Новинама“ преиначена е височайшимъ рѣшеніемъ цена продаваня соли изъ Камарашіе београдске и нѣой принадлежећи магаѣина, по качеству соли овако: 1) Немачка црна со у малимъ крупицама, као Влашкій излазъ и Молдавка зовома Галацъ остае као и досадъ по 18 цв. 100 ока; 2) Немачка црна со у већимъ дугачкимъ крупицама, повишена е одъ 18 на 19 цв.; 3) Немачка бела со у дугачкимъ крупицама, коя е одъ своју предидући много боля, и у качеству еднака са сланикомъ, подигнута е одъ 18 на 20 цванѣика. — Овомъ одредбомъ знаменито се умалява досадашња цена соли

Т У Р С К А.

Изъ Цариграда являю подъ 29 Октября парижкой „Преси“, да е положай Рѣшид-пашинъ јошѣ еднако врло незгоданъ, и и да Фуадъ-паша, министеръ иностраня дѣла, тврдо при својой оставки остае. Г. Тувенель поднео е два дана пре ступаня Рѣшид-паше у министерство едну ноту Порти, у којой се напомињѣ, да е рокъ за повлаченѣ страны войска и флота изъ Турске већѣ протекао, и Г. Тувенель захтева, да му се саобште мѣре, коѣ ће Порта у овомъ погледу предузети.

Премда намъ е већѣ една телеграфска депеша изъ Цариграда явила, да су посланици рускогъ и английскогъ двора расправили онай догађај кодъ Ђни-Кала, гди су Руси пуѣали на едну английску убойну лађу: то ипакъ мыслимо, да неће бити сувишно, да теченіе цѣлогъ овогъ догађаја на основу подробны извѣстія разложимо, ерѣ незна се, да ли неће то дати временомъ повода буди каквомъ заплету, и да ли нѣе затрпанѣ овога предмета учинѣно само привремено и по нужди. И тако намъ доноси „преса“ слѣдујубій о томе чланакъ.

„О озбиљномъ догађаю на црномѣ мору дошла су намъ садѣ обширна извѣстія. — Познато е, да су се Абхази (кавказско племе, стовѣе подѣ господарствомъ рускимъ) подѣ Сефер-пашомъ, на рускомъ прибрежію Циркасіе, прогласили за независиме, и да иѣ Турци исподѣ руке путемъ морскимъ подпомажу. Нарочито изъ Трапезунта долази иѣмъ свакояка помоћ. У рускомъ интересу лежи очевидно, да се томъ саобраћаю край учини; и Руси су на тай конацѣ послали на абхаско прибрежіе две топовске шайке, коѣ су неке турске лађе, натоварене разнымъ еспапомъ за Абхазе, отеле и са собомъ одвукле као плѣнь.

Англискій консулъ у Трапезунту извѣстіо е лорда Стратфор-Редклича, английскогъ посланика у Цариграду, о овомъ догађаю, а овай услѣдъ тога издао е адмиралу Лиону нужне налоге. Адмиралъ пошлѣ паробродъ „Бацера“ съ тешкимъ топовима на лицемѣста, да мотри на Русе. Но будући одъ Руса ни гди ни трага нѣе было, то е капетанъ „Бацера“ заключіо, да иѣ потражи у азовскомъ мору. Кодѣ Ђникала дѣду Руси английской лађи знакъ, да неиде даль. Но капетанъ лађе, чинѣни се као да нѣе видіо тай знакъ, продужи путь свой даль; на коѣ Руси опале изъ топова, но безѣ ђулета.

Паробродъ английскій повуче се натрагъ, и яви овай догађај команданту английске штаѣіе кодъ зминогогъ острова, кои га опетѣ достави адмиралу Лиону. Овай одма на то изда фрегати „Кирасао“ заповѣсть да отиде у црно море, и да у дружеству са јошѣ едномъ фрегатомъ ниште удовлетворенѣ за нанесену английской застави увреду. Дотле допиру вѣсти писама. — Телеграфъ већѣ явля, да су г. Бутенѣвъ и лордъ Редкличъ ту стваръ расправили. Но мы неможемо пропустити, да непримѣтимо, да ствари на истоку сасвимъ озбиљно стое, и да, готово рећи, о концу высе. Да е командантъ Ђни-Кала паробродъ „Бацера“ топовима разлукао и потопіо, шта бы было онда?

Р у с і я.

У Петербургу 1. Новембра.

Овде е већѣ яка зима наступила, и зато немогу се стране трговачке лађе никако више ни вренути. Ла-

же, коє нису здраво далеко одъ отвореногъ мора, заключиле су уговоре, да се прореже ледъ на да тако могу на путь поћи. Трошкови око овогъ посла износиће за сваку лађу 150 сребрны рубалѣ; но сва є прилика, да се ово неће моћи збогъ яке зиме удѣйствовати. Торговина є на овай начинъ сасвимъ стала; но за идућу годину заключени су већъ врло многи уговори о лиферованю најглавни извозны еспапа.

Царъ Александеръ, кои се јошть єднако налази у Царскомъ-Селу, очекує се после 8. Новембра у Петербургу. Не само дипломатски послови, него и важна административна питанѣя завимаю садъ цара, и зато є врло нужно, да министри често одлазе у Царское-Село. Што се самы подробностѣи овы питанѣя тиче, о томе светъ само понешто, и то сасвимъ неизвѣстно нагађа; међутимъ уобште се мысли, да предстоє знатне промѣне (реформе) у судейской струци, и разне измѣне законодавства, коє ће имати на руку ићи радиностномъ развѣйтку.

Турскій посланикъ у Паризу смѣстио се у Петербургу, и остаће тамо по свой прилици стално, премда то Руси у другимъ околностима не бы радо гледали, будући Русіѣ никадъ ніє припознавала Турской право, да у Петербургу стално посланство држи. Додуше садъ є обштіи политичкій положай, особито у смотреню одношѣя обе државе у Азіи такавъ, да приближаванъ овы држава обадвѣма у интересъ иде. Што се тиче полунавски княжества, то се политика оба царства прилично подудара, а за велике планове о развѣйню пространогъ рускогъ трговачкогъ бродопловства на црномѣ мору, добро є споразумлѣнъ и заключаванъ новы трговачки уговора одъ највеће важности, а тѣме бы и торговина и радиность Мале Азіє добила новъ и живостанъ полетъ.

Изъ Петербурга пишу подъ 1. Новембромъ єдномъ нѣмачкомъ листу слѣдујоће:

„Бавлѣнъ царскога двора у Гачини ніє дуго трајло; дворъ се већъ у Царское-Село премѣстио, одкуда ће се 3. Децембра преселити у зимню палату. Негово велич. царъ Александеръ живо се занима са основнимъ реформама, коє ће се у свима струкама јавне управе предузети. Пре свега предузете су мѣре, да се токъ радѣ, кои є збогъ врло великогъ пространства ишао доста споро, учини простіямъ, како бы послови брже ишли.

Осимъ тога є уређиванъ и преустроєнъ войске єдна одъ најпоглавитіѣ брига цареви. Као што є познато, питанъ о войничкимъ населбинама већъ є сасвимъ рѣшено, и садъ се ради о коначномъ уређиваню народне войске, коє ће се уређиванъ у саюзу съ онимъ првимъ удѣйствовати. Може бити, да ће руско правительство усвоити систему, подобну прайской системи. Но почѣмъ у Русіи важе у войски сасвимъ друга начела, то наравно нема ни разговора о томъ, да ће се прайска система сасвамъ усвоити; и ако што у ствари буде, то ће наравно бити са некимъ измѣнама.

ФРАНЦУСКА.

У Паризу 10. Новембра.

Они 12 руски флотски офицера, кои су последнѣ Суботе дошли изъ Шербурга у Паризъ, представлѣни

су цару Наполеону одъ графа Киселѣва, посланика рускогъ. — Воинство руски убойны лађа врло є лепо у Шербургу примлѣно. Префектъ приморѣя и дивизионный генераль дали су матрозима рускимъ за честь части и балове.

НЕАПОЛЬСКА.

Писма изъ Неаполя јавляю, да є тамошнѣя правительство непрестано у великомъ страу и бриги за острово Сицилію, гди се врло лако може појвити буна. Исто тако плаши се оно и мутенѣя и потайны подстрекаванѣя одъ стране неапольски бегунаца, кои се у Турину и Малти налазе. Изъ овогъ є по свой прилици узрока издао гувернеръ одъ Палерма подчинѣнимъ властима разписъ, да строго мотре на енглеске и француске трговачке лађе.

„Таймсъ“ јавля, да су лазарони (најнижа класа жителства у Неаполю, и управо рећи просяци) учинили сазаклетіє, да поубіѣю све Енглезе и Французе, чимъ дође до неприѣятельства.

„Келнише вайтунгъ“—у пишу подъ 27. Октобра изъ Неаполя слѣдујоће:

„Као што се изъ поузданы извора дознає, рѣшио се готово краљъ, да испуни єдну часть зактеванѣя западны сила. Кажу, да онъ намѣрава издати амнестию и предузети јошть неке друге реформе. Нѣг. Велич. краљъ поставиће се наравно у томе послу у сасвимъ самостално положенъ, и гледаће, у колико є већма могуће, чувати у свакомъ погледу свое достоинство и честь. Што се амнестиє тиче, то ће ова по чувеню бити врло пространа. Најзнатнии политички заточеници, између кои Поеріо, быће поставлѣни у слободу, но подъ тимъ условіємъ, да се уклоне изъ землѣ. Други политички заточеници, кои имаю маню важность, моћиће остати у краљѣвству Неапольскомъ, но быће ставлѣни подъ врховный надзоръ полицайне власти. Што се тиче оны лица, коѣ су год. 1848. была чиновници, депутирци и т. д. као и они, кои су на страни за независимость талиянску воевали, и кои се одъ тогъ времена налазе изванъ краљѣвства, то ће се нѣма дозволити, да дођу у Неапольску, ако нису очевидно радили на оборенъ краљѣвскогъ престола.

Што се тиче реформа, то ове неће бити одъ великогъ значенѣя, и односиће поглавито на правосудну и полицайну струку. У осталомъ увѣраваю, да є при неапольскомъ двору завладало мыслѣнъ, да ће проектирану уступлѣниѣя и попуштанѣя подпуно задовольити Францускій дворъ. Што се тиче Енглеске, то се у Неаполю слабо обзиру на ту силу.

Исто тако и єданъ парискій дописатель „Таймсъ“,—а држи за вѣроятнѣо, да ће краљъ неапольскій попустити, но не мысли, да ће се какве реформе изъ основа предузети.

ШПАНИЈА.

Последнѣ вѣсти изъ Шпаніє јавляю, да є у Малаги учинѣнъ покушай буне, но да є ова угушена. О догађаю овомъ доносе намъ „Мадридске новине“ слѣдујоће:

„Неки зломишлѣнници употребили су тренутакъ, у комъ є посадна войска, коѣ є изменѣивала войску изъ Африке, была разштркана, да дигну ноћу између 21. и

22. Октября у вароши немиръ съ викомъ: Да живи република? Войничкій губернаторъ предузео е нуждне мѣре и савладао е буну савршено. Одъ бунтовника погнуло е нѣи 8, неколико су ранѣни а неки и зароблѣни. Миръ е и поредакъ повраћенъ, и трезвено жительство благодарило е властима и войсци за нѣгово ваяно и храбро држанъ у овой грозећој опасности.

— Една депеша изъ Мадрида одъ 9. Новембра доноси намъ слѣдујуће:

„Мадридске новине“ обнародовале су еданъ указъ, коимъ ће ячина артилѣрије шпанске 12.000 момака, женійскогъ корпуса 3600, а кавалѣрије такође 12.000 момака износити.

— Маршалъ Нарваецъ био е нешто слабъ, но садъ е већъ издравіо.

— Рускій се посланикъ очекуе у Мадриду.

— По вѣстима изъ Малаге влада тамо савршеный миръ. Нека лица изъ нижи класа жительства позатварана су.

Сѣверна Америка.

Новый изборъ президента сѣверо-американски држава врло е важанъ догађай за политичкій положај и будућност цѣлога света. Ерь начинъ мышлѣнја новоизбраногъ президента быће одъ рѣшительного утицаја на политичка питаня, особито на заплетене и озбыльне одношае између Енглеске и Сѣверне Америке; зато су садъ сви енглески листови препуни съ чланцима о избору Буханана за предсѣдателя сѣверо-американски држава.

Премда е Бухананъ енглескимъ владајућимъ круговима неприятно лице, то се садъ енглески листови (по невољи) труде полагати у саданѣгъ президента колико е могуће веће надежде, надајући се, да ће се онъ потрудити, да оправда ово поверенѣ, кое се у нѣга полаже. Ово се све односи на инострану политику Америке, ерь да се паденіе Фремонта (главногъ саперника Буханановогъ а пріятеля енглескогъ) и слободнячке американске партѣе дубоко у Енглеской сажалѣва и велике бригае за будућност порађа, то у Енглеской нико нити хоће нити може да криве.

„Таймсъ“, кои у овомъ питаню онимъ истомъ духомъ дише, као и сви остали лондонски листови, повторително вели, да нетреба сметнути съ ума, како се г. Бухананъ свакадъ придржавао безъ икаква уздржана политике, коя е свакадъ у првосъ ишла европскомъ државномъ међународномъ праву, и коя бы, ако се слѣдственно и даль развіе, повући могла за собомъ вѣчне распреса Енглескомъ, и нападана на сваку американску сусѣдну државу, коя бы каквимъ драгоценимъ пристанищемъ раздражила и понудила лакомость за осваивѣнъ тежећи Американаца. Манифестъ изъ Остенде и владанѣ Буханана за време нѣговогъ посланства у Лондону и нѣговъ преговора са лордомъ Палмерстономъ о среднѣо-американской размирици, немогу Енглези никако изъ памети избрисати. Последня извѣстія „Нью-Йоркъ-Хералда“, у којима овай листъ наводи, съ каквомъ е чудноватомъ миролюбивошћу пристала манѣина гласова на заключена вишине, и како се огорчена партѣя противна начелу робства у Америке, после избора Буханана за президен-

та сѣверо-американски држава, тако сасвимъ уѣтала и попустила, то налази „Таймсъ“ не само за сасвимъ умѣстно и природно, него јошть вели, да овай догађай свету на умиренѣ служити може.

Мысао о могућемъ распаданю сѣверо-американскогъ савеза, којой се пре свакій Американацъ смеяо, претресана е у последнѣ време додуше одъ Американаца свою партѣя, но засадъ е ова опасность уклонѣна. Може быти да мржня, и одвратность сѣверны држава противъ системе робства южны држава нѣ тако велика, као што бы се изъ огорченя при последной изборной бури заключавати могло; сѣверъ ће на свакій начинъ югу у свему поустити; држава Канзасъ остаће робска држава, и законъ о робству остаће у пуной сили, и заидуће четири године иѣи ће све мирно старымъ своимъ токомъ.

О утицаю избора и овогъ президента сѣверо-американски држава на инострану политику и на међународна одношеня, енглеска се критика мало слободнѣ изражава, и мысли, да има право слободнѣ говорити. Премда бы се, веле енглески листови, могло узети, да е г. Бухананъ више дипломатъ, него занешенякъ; и да онъ нѣ башъ тога ради за президента избранъ, што е онъ башъ тежю за освоивѣнъ шпанскогъ острова Кубе (у западно-индійскомъ мору), него да е онъ Куби само тога ради грозю, да бы избранъ быо; то ипакъ нетреба изгубити изъ вида, да осимъ нѣга има славолубивы людѣи, којима ће нѣгова сѣйна побѣда служити за покретало, да и они подобнымъ средствама себи прокрче путь до избора за президента. Пређашнѣмъ президенту Піерсу ставили су са стране люди, као н. пр. Дугласъ и Цезерсонъ Давидъ као неки зли души, а и г. Бухананъ быће окруженъ одъ тѣи исты савѣтника. Надати се е пакъ, заключаваю наипосле енглески листови, да ће г. Бухананъ, више самосталности развити, него нѣговъ предшественникъ Піерсъ, и да ће се узвисити до достоинства свога преузвишеногъ положаја.

Изъ свега овога разлаганя, ясно се види, да е Енглези врло немило, што е Бухананъ, кои е еданъ рѣшителанъ мужъ, избранъ за президента, но изъ нѣвогъ миролюбивогъ говора и велике штеднѣ према Буханану види се и то, да иѣ нека зебня за будућност обузима, и да се яко чуваю, увредити мужа, кои стои на чему едногъ великогъ, силногъ и слободногъ народа.

ТЕЛЕГРАФСКЕ ДЕПЕШЕ.

У Петербургу 9. Новембра.

Великій князь Николай добыо е сына. — Махмудпаша, аѣутантъ. Султановъ, добыо е орденъ белага орла.

У Паризу 11. Новембра.

„Патрій“ явля, да ће прайско посланство заштићавати западны сила поданике за време прекинуты съ Неаполемъ дипломатски сношеня.

У Атини 4. Новембра.

Краль е приспѣо юче у Пирей, и дочеканъ е съ радосћу и одушевлѣнѣмъ.

У Милану 10. Новембра.

По едномъ допису изъ Неаполя продужавая се тамо јошть единако войничка спреманя; исто тако увѣривая, да е неапольско правительство заключило, саставити јошть неколико полкова швайцерске гарде.

ЦИРКУЛАРЪ.

Долеподписани узимамо честь явити, да смо досада постоећу нашу ортачку трговину подъ фирмомъ Тркићъ и Ковачевићъ, по приятельскомъ договору, конечно разрѣшили, и да е првоподписаный одъ данастъ приміо на себе како трговину, тако и цело приманѣ и даванѣ, а другоподписаный е одъ свега одустао. — Првоподписаный извештаваюћи, да ће у будуће трговину ову водити подъ своіомъ фирмомъ

ВЛАДИМИРЪ І. ТРКИЊЪ

препоручуе се и у будуће Вашей благонаклоности, и моли, да бы му подписъ у смотрение узети изволили:

У Шабцу 11. Новембра 1856.

ВЛАДИМИРЪ І. ТРКИЊЪ с. р.
РИСТА КОВАЧЕВИЊЪ с. р.

(1—3) Долуподписаный даемъ на знаиѣ како г. тоторима, тако и г. приложницима наше православное цркве, да се умоіой трговини може добыти одъ скоро добывены путира, кадјоница, кандила одъ кина-силбера, и то по крою наше православное цркве. Такође примамъ и наручбине одъ истога метала како за рипиде тако и за пятохлѣбнице.

У Београду 16. Новембра 1856.

ЂОРЂЕ АИМОВИЊЪ
трговацъ на Сави.

ДОБРЕ ЋАС.

Подписаный доселивши се скоро изъ Новогъ Сада, препоручуе се почитаемомъ публикуму съ врло добримъ, по немачкомъ начину, вкусно стотолѣнимъ, већимъ и манѣмъ ѣајама (бурецима), којима у свако доба госте послужити може. Исто тако прима и сваке у овой струци теста наручбине.

У Београду 11. Новембра 1856.

ЯНКО ЦВЕТКОВИЊЪ

симница, у сокаку справъ куће г Ресавца кодъ Стамбол-капіе.

(1—3) Мою пивару са свимъ потребама налазећу се у Крагуевцу даемъ подъ аренду. Кои бы имао волю такоу узети, нека се мени под-

писаной или браћи Молеровића у Крагуевцу ради погодбе привити изволи.

АНАСТАСІЯ ЗИСИЊЪ

удова.

(10—10) Почемъ самъ я долеподписаный овога лета отворио овде у Београду, на свое име трговину; па како самъ такоу измећу осталога еспала, у великомъ количеству са разнимъ фарбама (боима) одъ найординариѣ до найфаниѣ у свакиѣ изгледима снабдѣо: то не пропуштамъ овимъ почитаемимъ ГГ. како живописцима и молерима тако и свакому, коме бы такове требало препоручити се; и у исто време обећавамъ се, да ћу свакога са умѣреномъ ценомъ послужити.

У Београду 1. Септ. 1856.

Алекса Местановићъ
кодъ „Тигра“ до варош-капіе.

Подписаный овимъ объявлюе почитаемомъ публикуму, да е готовъ децу приватно обучавати на немачкомъ ѣзику у свима нужнимъ наукама.

В. Б. ВИКТОРЪ

Учитель Евангеличке Обштинске школе.

(3—3) На друму крагуевачкомъ, измећу тако зване камене ћуприѣ и споменика, до тоскине воденице лежећа меана са двема собама, еднимъ амурлукомъ, фуруномъ за печенѣ леба, подрумомъ, аромъ и едномъ баштомъ одъ 4 плуга землѣ, и у којой и бунаръ има, за продаю е изъ слободне руке. Кои има волю купити е, нека се погодбе ради обрати на г. Голуба Петровића пензионираногъ Совѣтника на теразіама.

(1—3) Поради исплате дугова Живана Јовановића изъ Шабца, незнаю куда у светъ одбегшегъ, продаваће се његово иманѣ у наслѣдіе иза умрлогъ му отца заоставше, сирѣчь половина куће, подъ којомъ цѣлый плацъ

съ лица ширине 8 фатій 3 шуха и 9 цолий, и дужине 55 фатій и 4 шуха има, и на комъ плацу поредъ куће и една меана на лицу чаршиѣ, све одъ старогъ и већ трологъ матеріяла постои, — све, сирѣчь цѣлый плацъ съ означенимъ бинама у 200 ₪ цес. оцѣнѣно. Продаю овы добара извршиће се на месту у овдашней вароши путемъ явне тридневно 26. 27. и 28. овогъ месеца држати се имаюће лицитаціе, и добра ће се ономе уступити, кои на трећой и последней лицитаціи после подне у 4 сата по европски заключити се имаюћой, за такова найвећу цену обећа и новце у готову одма положи. Продаю овы добара дакле настоячимъ Началничествомъ Округъ Шабачкогъ обзнаное цѣломъ жительству отечества нашегъ съ тимъ, да сваки онай, кои бы волю имао вопросна добра купити, у свое време амо дође и лицитаціи у одређене дане присутствуе.

№ 6848. Издано одъ стране Началничества Округія Шабачкогъ. 1. Новембра 1856. у Шабцу.

3—3) Ради исплате дугова Крсте Радишића рабаціе изъ Шабца, у слѣдству рѣшенія судейскогъ, продаваће се истога Крсте непокретна добра у вароши овой налазећа се. Добра та њогова есу плацъ съ кућомъ, постоећій у долиѣмъ шору ове вароши, кои съ лица ширине 6 фатій, а дужине 57 фатій има, и свет. е. плацъ и кућа одъ дрвеногъ матеріяла у 25 ₪ цесарскій оцѣнѣно е. Продаю овы добара извршиће се на месту у овдашней вароши путемъ явне тридневно 22. 23. и 24. овогъ месеца држати се имаюће лицитаціе, и добра ономе уступити, кои на трећой и последней, после подне у 4 сата по европски заключити се имаюћой, за такова найвећу цѣну обећа и новце у готовомъ одма положію буде. Продаю овы добара дакле настоячимъ Началничествомъ Округъ Шабачкогъ обзнаное цѣломъ жительству нашегъ отечества съ тимъ да сваки онай, кои бы волю имай означена добра купити, у одређене дане на лицитацію дође.

№ 5800. Издано одъ стране Началничества Округъ Шабачкогъ. 1. Новембра 1856. у Шабцу.